

amely érdekes írásokban, riportokban, cikkekben jelentésekben, hírekben, szóban és képből mindenről beszámolna, ami iskolánkban történik.

Előadóinknak nagyon is szükségük van a tapasztalatcserére. Az elért eredmények ne maradjanak elszigetelten egy iskolában, egyes iskolák ne tapogatózzanak a sötétben olyan téren, ahol mások már kitaposott úton haladnak. A napi- és hetilapok és a Rádió szűkszavú hírei ezen a téren nem sok segítséget nyújtanak.

STEINITZ TIBOR

A könyvek behozataláról

Bizony helytálló az állítás, hogy könyvtáraink fundusa a múlt századból való. Jókai, Mikszáth, Vas Gereben, Eötvös kétségtelenül irodalmi érték, vagy legalább érdekes, még ma is szórakoztató olvasmány, de aligha lehetünk megelégedve azzal, hogy a mai szocialista Jugoszlávia magyar ifjúsága a múlt század klasszikusain nevelődjék. Kultúrpolitikai szempontból könyvállományunk a tőkés korszak romantikus, vidám vagy kesergő hangulatát tükrözi és már igen távol esik életünktől.

Érkeztek hozzánk magyar könyvek a két világháború között, no meg a megszállás éveiben is. Jók is persze, de javarészüket haszontalan vagy pedig éppen káros volt irodalmi és politikai szempontból, mert fasiszta ideológiát, nemzeti romantikát vagy imperialista eszméket szolgált. Az uralkodó »történelmi osztály«
izlését és törekvéseit szolgálta, irodalmi, művészi értéket nem képviselt.

A felszabadulás után őszinte forradalmi hévvel nekiláttunk a tisztogatáshoz. Ez igen természetes volt, egyik vetülete a nálunk

bekövetkezett nagy társadalmi átalakulásnak, de a túlbuzgóság, no meg sok esetben az avatatlan beavatkozás folytán papírmalomba került sok értékes mű is.

Mindennek következtében félszázados »kiesés« mutatkozik, könyvtárainkban. A vajdasági magyar könyvkiadás, igen természetesen, csak részben, igen kis részben tudta pótolni a hiányt. Komoly erőfeszítés történt, s az állam és a társadalmi szervezetek sokmillió támogatásával sok szép és értékes magyar könyv jelent meg: vajdasági magyar írók művei, a szerb-horvát irodalom egyes értékei, marxista politikai könyvek, sőt magyar klasszikusokat is nyomtattunk és cseppent valamennyi a világirodalom termékeiből is. Választékban mégis szegényes volt a kínálat, mert kevés félélt tudtunk nyújtani. Ezt viszont aránylag nagy példányszámban. Ezért teltek meg a raktárak. A felhalmozott könyvekben bennefagyott a kiadó forgatókéje, és ezért az utóbbi években még kevesebb új könyv került az olvasóhoz. Ne firtassuk a megtörtént és elkövetett melléfogásokat, hisz lényegében az adott helyzetből eredtek. A félmillió magyarra ugyanaz vonatkozik, mint Jugoszlávia többi lakosára: a könyvek és írók gazdag tárházára van szükség, hogy kielégíthessük igényeit. Könyvkiadásunk pedig, amint már megállapítottuk, viszonylag keveset kínált, nem szolgált választékkal, másrészt az a kevés kiadvány magas példányszáma miatt nem kelt el.

Könyvtáraink tehát jó könyvet kaptak ugyan, csak keveset, és a magyarul olvasó ember — talán nem túlzás ez a megállapítás — inkább leszokott, semmint hogy rákapott volna az olvasásra.

A háború után, mondhatni, nyomban megindult a könyvbehozatal Magyarországról, azonban, mint ismeretes, tőlünk és szándékunktól függetlenül, 1948 után megszűnt. Tény az, hogy iskolai és közkönyvtáraink, a magyar olvasó szegényebb lett ezáltal. Jelenleg hatalmas feladat áll előttünk; fokozatosan, a lehetőségekhez mérten minél erősebb ütemben pótolni a hiányokat.

A Magyar Szó lap- és könyvkiadó vállalat röviddel ezelőtt megkapta a külkereskedelmi jogosítványt, megállapodást kötött a budapesti »Kultúrával«, Magyarország egyedül jogosított könyv-exportőrjével. Ez a megállapodás lehetővé teszi, hogy ezentul folyamatosan behozzuk Magyarországról a nekünk szükséges könyveket, másrészt a »Kultúra« ellátja a magyarországi szerb-horvát olvasót jugoszláv könyvvel.

Komoly feladat áll tehát a Magyar Szó kiadóvállalat külkereskedelmi részlege előtt. Nem pusztán kereskednie kell. Nem nézheti szűkkeblűen csak a hasznot, mint a külkereskedelmi vállalatok általában, amelyek árut és devizát hajszolnak, illetve hoznak

az országnak. Kultúrpolitikai feladatot kell megoldani, céltudatosan pótolni a hiányokat.

Nagyon sok hiányzik, elsősorban a legújabb kor könyveit kell beszerezni. A Magyar Szó vállalatnak tehát alapos és gondos munkát kell végeznie, hogy a piacon ne jelentkezzék idegesség, hogy elegendő példányszámban hozzon be könyveket és úgy csoportosítsa megrendeléseit, hogy folyamatosan a legszükségesebb könyveket juttassa el az olvasóhoz.

Sem a megrendelők, sem a könyvbehozatali vállalat kereskedelmi és kultúrérdeklődése nem állhat meg a boltajtó küszöbén.